

FORMA MINORUM

Mottó: „Áldott az Úr, Izrael Istene, aki tulajdon szent
vérével váltotta meg szolgáló lelkét,
nem bűnhődik senki, aki benne bízik.
Tudjuk, hogy jön,
mert eljön, hogy igazságosan ítéljen.”

(Assisi Szent Ferenc nagyheti zsoltárából részlet)

Barsi Balázs ofm:

**Valóban Feltámadott!
Alleluja!**

(Nagyszombat és húsvét hitünk fényében)

Üdvtörténetileg a Nagyszombat a sírban nyugvás ideje, az egyház életében pedig a csendes imádságé, a sírlátogatásé. Ahhoz, hogy a feltámadást, az életnek és a világosságnak a visszatérését ünnepelni tudjuk, szükséges a sír meglátogatása. Krisztus halálának ugyanis sok a mondanivalója, de ezt az apostolok is csak a Húsvét fényében értették meg. Csak utólag látták meg, hogy ez a halál az Isten Fiának halála volt, aki teljesíteni akart mindent, ami benne volt az Atyától kapott küldetésben, azért utolsó emberi tetteként az **Atya kezébe ajánlhatta lelkét**. Akik csak földi győzelmet vártak a Messiástól, azok nem értették viselkedését. Az ő számukra a halál egy szép álmom végét jelentette. A pogány százados ellenben semmit sem várt, hanem megfigyelte Jézusnak az Atyához való viszonyát, s ebből fakadt a kijelentése, hogy ez az ember **valóban az Isten Fia volt**. A hit arra bátorít bennünket, hogy a sír ridegsége mögött is meglássuk Isten nagy gondolatait.

Az egyház a Nagyszombat csendjét úgy is értelmezte, hogy Krisztus alászállt a holtak országába.

88.

2015. április

Barsi Balázs ofm:

Valóban feltámadott!

Kis Kornél ofm:

Szaggassátok meg
szíveteket!

F. Varillon:

A feltámadás a halállal
kezdődik, ...

Carlo Caretto:

Határtalan bizalommal

Ferenc pápa:

Ahhoz, hogy
megismerjük...

Cesare Vaiani:

A Szentírás...

XVI. Benedek pápa:

...a vasárnap szerint
élni

Anthony de Mello SJ

Test és Lélek imája

Somogyi Imre:

A kereszt alatt

Ez nemcsak azt fejezte ki, hogy valóban meghalt, valóban befejezte a földi életét, hanem azt is, hogy *halálának jelentősége van a megholtak számára.*

Ő az emberrélevésben közösséget vállalt az élőkkel. Azokkal, akik küzdenek, szenvednek keresik az igazságot és a boldogságot. *A halálban viszont azokkal is közösségek vállalt, akik úgy szállnak le a sírba, hogy nem találták meg az igazságot és a boldogságot.* A halál kietlensége láttán csak abban reménykedhetünk, aki elkísért bennünket ebbe a reménytelennek látszó helyzetbe, ebbe a sötétségbe, ahol minden természetes erőfeszítés megtörik. *Krisztus azt mutatta meg, hogy új létrendbe vezet át bennünket,* de ehhez le kell vetni magunkról a földi terheket. Valóban az ***ember akkor emelkedik igazán maga fölé és a világ fölé, amikor ki tudja mondani, hogy Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet.*** Az apostoli igehirdetés azonban tudunkra adja, hogy Krisztus nem csak az Atyára tekintett a halálban, hanem ránk is: *„Mindnyájunkért megízlelte a halált...azért nem szégyell bennünket testvéreinek nevezni „, (Zsid. 2,9-12).*

A feltámadás természetfölötti titok, Isten mindenható erejének megnyilatkozása. Annyit azonban megértünk, hogy *aki emberségében egészen azonosította magát az élő Istennel, az nem lehetett a halál martaléka.* Krisztus ***feltámadása igazolja, hogy az Atya elfogadta a kereszttel áldozatát és megdicsőítette azt, aki áldozattá vált.*** Nagyszombati elmélkedésünknek elsősorban ez a témája. Az élet igazi tartalma az áldozatban kristályosodik ki: Aki elveszti életét érettem, az megtalálja. ***Amikor a kötelességteljesítésben, a szolgálatban, a munkában, a türelemben és a nagylelkűségben kiszolgáltadjuk életünket, azzal egyre inkább áldozattá válunk.*** Ennek ellentéte az önzés, a beszűkülés, az elégedetlenség és a múló örömeik kergetése. *Az élet olyan, mint a búzaszem:* el kell vetni, hogy kitáruljon és hogy megvalósuljon benne mindaz, amit Isten elgondolt róla. Az egyház szimbólumokkal is segíti elmélkedésünket. A kovából kicsiholt szikra, a sötétben felvillanó gyertya, a tojásból kikelt élet mind azt hirdeti, hogy ***Krisztusban megjelent a győzelem a halál fölött.***

*dr. Barsi Balázs ofm. Hozsannától Allelujáig c. könyvéből részlet
(A dogmatikus megközelítést dr. Gál Ferenc írta)*

Szent Pál :

*„Romlandóságban vetik el,
romolhatatlanságban támad fel;
szégyenben vetik el, dicsőségben támad fel;
gyöngeségben vetik el, erőben támad fel;
érzéki testet vetnek el, lelki test támad fel.”*

(1Kor 15,42-44)

Szaggassátok meg szíveteket!

Jézus lassan átformálta tanítványainak messiás-képét, így készítve fel őket arra, hogy tanúskodjanak róla, és hirdessék az evangéliumot szerte a világon. Fokról fokra értékelődött bennük át a Fölkent valóságos küldetése és identitása. Meglepetésük egyre csak fokozódott látva, hogy Jézus elutasítja a politikai vezető szerepét, csodáit, hatalmát nem veri nagy dobra, ördögnek, gyógyultnak hallgatást parancsol. Nem engedi, hogy a kenyérszaporítás után királlyá tegyék. Többször, a tanítványok számára teljesen érthetetlenül szenvedéséről beszél, és tanítása miatt egyre inkább körvonalazódik egy konfliktus a jeruzsálemi papsággal.

A kereszt volt a döntő próbatétel, amit mintha még inkább fokozna az, hogy feltámadása után sem nyilvánítja ki a világnak isteni erejét és hatalmát. A negyvennapos együttlét után a tanítványok szinte – az átélt rendkívüli események ellenére – ugyan ott tartanak, mint meghívásuk kezdetén. Az emmauszi tanítványokra még illik, hogy „rest szívűek”, de az apostolok már felismerték megdicsőült Krisztusukat, mégis maradt bennük valami kielégületlenség, amikor így szólnak mennybemenetele előtt Mesterükhöz: „*Uram, talán most állítod helyre Izrael országát?*” Megint másképp történt, mint a szűkös emberi gondolkodás megengedné.

Krisztus Urunk feltépett oldala előtt, a húsvéti új szívről elmélkedem, hiszen testi önmegtagadásunk és böjtünk szívünket készítette elő húsvét kegyelmének befogadására. Szeretni szívem minden rostjával, ahogy Klára mondja, megismerve az Urat irántunk megindító szeretetét, amelyért Ferenc La Verna hegyén imádkozik.

Tágítsuk ki szívünket e szeretet befogadására!

A Bibliában a szív némileg mást jelent, mint a modern ember hétköznapi szóhasználatában. Sokkal gazdagabb fogalom, amely a test és lélek megkülönböztetéseknek gyökereinél keletkezett, mely valamiképpen az ember „bensőjét” jelenti. Persze nem fiziológiai értelemben. A Szentírás különféle történeteiben, tanításaiban a szív nem csupán az érzelmek helye, a döntések, a szabadság, a tervek, emlékek laknak itt, és döntően az Istennel való találkozás „helye”, töredék a Paradicsomból, misztikus kapu, híd, oltár. Mindezért féltőn őrizték.

Külső és belső kölcsönösen hatnak egymásra, és a bibliai igaz ember olyan, hogy benne a külső és a belső egymásnak megfelel, igaz (a Bibliában szent jelentéssel is) volta abban áll, hogy a külsődleges, jelszerű vonások, tettek, az arckifejezései, a viselkedés megegyezik egy az ennek megfelelő szívbeli tartalommal. Isten a szív mélyéből előtörő szeretetet kíván, hiszen bele írta Törvényét is (MTörv 6,4-6; 30,11-14; 2Kor 3,3).

A böjti időszak kezdetén így figyelmeztetett a próféta: „*Nos tehát – mondja az Úr –, térjetelek hozzám teljes szívetekből, böjttel, sírással és jajgatással.*

Szaggassátok meg szíveteket, nem pedig ruhátokat, és térjetelek meg az Úrhoz, a ti Istenetekhez, mert ő jóságos és irgalmas, türelmes és nagy irgalmú, és szánakozik a bajok felett” (Joel 2,12-13).

A ruházat jelezte a böjtölést, de nem csak a próféták, Jézus is megróttá azokat, akik csak a külsőségekkel törődtek. Jézus maga pont az ellenkezőjének tűnt Keresztelő szent Jánosnak, a sokat böjtölő farizeusoknak. Legnagyobb böjti időszakunk a Húsvétot előzi meg, melyet Jézus Krisztus kortársai előre nem sejthettek, ők voltak a vőlegénnyel ujjongó násznép.

A böjtnak belül kell történnie elsősorban, és célja a szív előkészítése. A hagyományos formákat bátran toldjuk meg egyéniéekkel, és nem a siker a lényeg, sőt a siker még árt is. Szent Ferenc soha nem böjtölt negyven napot csak harminckilencet, hogy ne közelíthesse meg a góg szelleme. Gyengüljünk le, hogy megerősítsünk, alázkodjunk meg, hogy felmagasztaltassunk. A megszaggatott, így felfedett, kitárult szív a töredelem felé tart, hogy elnyerje Mestere szelíd és alázatos szívét és ígéreteit.

Külső és belső kapcsolata folyamatosan visszatér a szívről szóló bibliai utalásokban. Nem látszhatunk meszelt síroknak, mint oly gyakran! A külső és belső ellentéte, ha szándékos az egyik legnagyobb bűn, viszont a legnagyobb teher és küzdelem, ha ez a meghasonlás magából a szívből ered. Annyi ilyen meghasonlott, vagy ahogy Jakab apostol mondja „*megosztott lelkű*” ember él körülöttünk. Egyszerre akar jobbra és balra menni, teljesen élni két életet, ami lehetetlen, mert az életnek nem lehet két teljesen abszolút vonatkozási pontja, „*nem szolgálhatunk Istennek és mammonnak*”.

A misszió című regényben az egykor kegyetlen Rodrigo Mendoza kapitány maga után köti katonai-hatalmi státusszimbólumait, és vezekelve a dzsungel mélyére vonszolja azokat, ahol a csodálkozó bennszülöttek eloldják kötelékeit. A belső kiforgatása gyötrellemmel jár, ezt még a gyakori gyónók is elismerik. Bár a teher leoldásához sem fogható más.

Szent Ferenc számára a birtoklás a legnagyobb rossz. Csak kegyelmi ajándékait titkolja – ezeket az Úr leplezi le -, bűneit, botlásait maga vallja meg a városok terein, ha valamihez hozzá tapad a szíve, a lehető leggyorsabban megszabadul tőle, a drága evangéliumos könyvet odaadja, mert élni, és nem olvasni akarja. Egy jellemző történetet fel is idéznék a szentről:

„Egyszer télvíz idején, mikor szentünk elgyötört testét egy szál, hitvány foltokkal teletűzdelt habitus fedte, gárdiánja, aki egyúttal állandó kísérője volt, valahonnét egy rókabőrt szerzett, és azt a következő szavakkal ajánlotta fel neki: "Atyám, neked lép- és gyomorbajod van: az Úr iránti szerelmedre kérek téged, engedd meg, hogy ezt a bőrt ruhád alá varrjuk. Ha nem akarod, hogy az egész kibéleljük, legalább a gyomor táján engedd meg." Boldogságos Ferenc azonban így válaszolt: „Ha azt akarod, hogy megengedjem a bőr felvarrását belülről, kívülről is

vettess ugyanakkora foltot ruhámra, hogy látása azonnal felhívja az emberek figyelmét a belülről felvarrt bőrre.” A testvér ennek hallatára semmiképpen sem akart belenyugodni a dologba. Újra meg újra unszolta a szentet, de eredménytelenül. Végül is belenyugodott, és így kívülről is akkora foltot vetettek a szent ruhájára, mint belülről, mivelhogy ő sem kívülről, sem belülről nem akart másnak látszani, mint ami a valóságban volt.” (2 Cel 93)

„**Ahol a kincsed ott a szíved is**”. Megterhelt szív nehézkessé tesz lelkileg, mintegy lelki mozgássérültté. A Biblia emleget köszívet, elnehezült szívet, elhízott szívet. Mindegyik egyfajta tompultságot, érzéketlenséget, élettelen befordulást idéz, és a szeretetre való képtelenséget is.

Nehéz kimozdulni. A bálványokhoz, tárgyakhoz tapadt, bűnökkel és kudarcokkal sebzett szívű ember gyakran egyedüli esélye, ha társai cibálják az Úr látóterébe, mint a bénát az evangéliumban. Könnyebb a dolga a rendszeres gyónónak, könnyebb annak, akinek van a tarsolyában egy Krisztus-követő kontrollszemély, aki jó útra tereli.

A terhektől való szabadulás biztos, szentektől többszörösen próbára tett útja: mások keresztjének hordozása, odafordulás az elesettekhez, az alamizsna, ahogy a nagyszerdai olvasmány meghirdette az Úr előtt kedves böjt jellegét.

Ha nehéz a szívünk, nézzünk benne szét, vannak-e lomok, kerítések, van-e ott valami, ami csak kölcsönbe volt a miénk, van-e ott valami, ami a szegényeké.

A kereszt gyalázatának és dicsőségének párhuzama felfoghatatlan, mégis megtapasztalható. Az isteni szeretet szívében találjuk magunkat, ott ahol az elveszett bárány, a tékozló fiú kóborlásaival mintegy tágítja az Atyai szívet. A kereszt dicsőséget tár fel, ahogy Szent Ferenc is mintegy „megdicsőül”, „fölemeltetik” a Tökéletes boldogságban bemutatott történetben, amiről nem gondolnám, hogy fikció.

Krisztus visszarejtőzik a szegények közé dicsőséges feltámadása után, hogy csak a tiszta szívűek ismerjék fel.

Kis Kornél ofm

Szent Ferenc:

***AKITŐL MINDEN JÓ
SZÁRMAZIK***

Minden jót a fölséges és hatalmas Úristennek adjunk vissza, és ismerjük el, hogy minden jó az övé; neki adjunk hálát mindenért, akitől minden jó származik. Legyen minden a fölséges és hatalmas, igaz és egyedül való Istené; neki adassék, és őt illesse minden tisztelet és tisztesség, minden dicséret és áldás, minden hálaadás és dicsőség, mert minden jó az övé és ő az egyedül jó.

(1Reg 17-18)

F. Varillon:

A FELTÁMADÁS A HALÁLLAL KEZDŐDIK, DE CSAK AZ IDŐK VÉGEZETÉVEL VÁLIK TELJESSÉ

Akit Szent Pál „*minden teremtmény elsősülöttjének*” nevez, azt az Apokalipszis „*a halottak elsősülöttének*” nevezi, az Első Élőnek mindazok közül, akik meghaltak és még a jövőben meg fognak halni (1,5). A halál továbbra is vég marad (lehetetlen, hogy másképp legyen), de csak egy létforma vége, ugyanakkor pedig átmenet egy másik létformába: az isteni létformába.

Amikor átlépjük a halál küszöbét, találkozunk a feltámadt Krisztussal.

Hogyan képzelhetjük el Őt magunknak? A szó szoros értelmében: sehogyan. Hitünk bizonyossága nem oszlatja el bennünk a homályt afelől, hogy mi a feltámadt Krisztus önmagában, mert olyan világban élünk, amely alá van vetve a halálnak. Hogy miben áll a halál utáni élet, az az élet, amely *csak* élet, vagy – ami ugyanaz – hogy miben áll az a szeretet, amely *csak* szeretet, azt el sem tudjuk képzelni.

Ami bennem feltámad, vagyis pontosan az, ami a halál pillanatában elkezd feltámadni, az nem más, mint kapcsolatomban embertársaimhoz; a világhoz (embertársaimhoz: szüleimhez, rokonaimhoz, barátaimhoz; a világhoz, azaz mindahhoz, amivel testi mivoltomban a munka, a művészetek, a kultúra, a szórakozás révén kapcsolatba kerültem). Ez, az embertársaimhoz és a világhoz való kapcsolatomban (vagyis maga a lélt élet) támad fel sajátosan isteni – tehát egy másik lénytől, az *élő Krisztustól származó* –, de a magaménak érzett erővel, intenzitással.

Örömöm akkor a szeretet öröme: boldogságom egy másik lénytől származik – attól, akit szeretek - és éppen ez az én boldogságom. Mert ha én téged szeretlek, akkor te vagy az én örömöm, csak tőled akarom kapni örömömet, különben nem mondanám neked, hogy szeretlek. Az én örömöm te vagy. Az ember számára testileg-lelkileg újfajta létmód ez. Testileg ez természetes, mert az ember testével van kapcsolatban embertársaival és a világgal. És valóban feltámadás ez, mert előbb át kellett menni a halál abszolút magányán, a teljes semmin.

Ez a feltámadás már a halállal elkezdődik (nincs váróterem, ahol a lélek a testtől elválasztva várja a világ végét, hogy aztán visszakapja testét!), de csak az idők végeztével lesz teljes, mert csak valamennyi testvérem társaságában vagyok valóban én.

Elemista katekizmusunk szavaival élve csak a világ végén kerül minden ember a mennyországba.

Ahhoz, hogy a mennyei boldogság annak a szeretetnek a boldogsága legyen, amely **csak** szeretet, teljesen le kell mondanunk önmagunk birtoklásáról (teljesen, abszolút módon, a szó szoros értelmében, ahogy az imént abszolút magányt mondtam). Abban az erőben, amely a feltámadt Krisztust életeti, mozgatja, minden tiszta szeretet. Teljesen ki kell üresednünk, hogy a szeretett lény legyen minden. Képzeljék csak el, mint sugározna az arca egy asszonynak, akit nagyon szeretek, ha olyan világban élnénk, amelyben semmi se volna el tőle engem, és egész életem csak belőle táplálkozna (a hasonlat sántít, mint minden hasonlat ezen a téren!)

A feltámadt Krisztus minden lesz számomra, de valamennyi testvérem tagja Krisztusnak. Krisztus elválaszthatatlan testének tagjaitól: hogyan találkozhatnék tehát Krisztussal, aki a Fő, anélkül, hogy ne találkoznék Testének tagjaival? Néha feltesznek ilyen kérdéseket: Találkozom-e vajon a mennyországban húsz éves korában elhunyt fiammal? Határozott igen-nel kell rá felelni, mert a szülőt a gyermekeihez való viszonya határozza meg. Ezt nevezem én testnek, ez az ember élettörténete, és ez fel is támad Krisztusban: mi vagyok én, azok nélkül, akiket szeretek?

(F.Varillon: *A hit öröme az élet öröme c. könyvéből részlet*)

Carlo Caretto:

HATÁRTALAN BIZALOMMAL

Isten bízik az emberben, de az ember alig képes bízni az Istenben.

Így hát az Istennek nagy-nagy türelemre van szüksége velünk szemben.

Egyben érhető a szorongásunk Istennel szemben.

A bűn lényege éppen ez: nem hinni Istenben, nem bízni Istenben.

A hitetlenség és a kételkedés húzódik meg Istennel való kapcsolatunk mélyén.

Ha az ember csak annyira bízna Istenben, mint barátjában vagy a szálloda portásában, akkor nem félne semmitől.

De ehelyett!...

Isten viszont annyira bízik az emberben, hogy még a legreménytelenebb helyzetben is talál számára kiutat, segítséget.

Isten emberbe vetett bizalma oly nagy, hogy csak a világ végén fog ítélkezni fölötte.

Nem azért küldte el Isten a Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvösséget szerezzen a világnak (Jn 3,17). Jézus mondja ezt nekünk, aki Isten irgalmassága, Isten reménysége, Isten bizalma.

Amikor Jeremiás Izrael története felől kérdezősködik, és nem érti meg az út bizonyos fájdalmas szakaszait, Isten a fazekas házába vezeti.

Igen, amilyen az agyag a fazekas kezében, olyanok vagytok ti is az én kezemben, Izrael háza! (Jer 18,6).

Amikor pedig nem sikerül az eredeti terv, a fazekas újra összegyúrja az agyagot; Jeremiás pedig látja, hogy a fazekas másik edényt készít belőle.

Isten soha nem hagyja kárba veszni az agyagot, amelyből formázni akart. Mindig reménykedik abban, hogy valamit ki tud hozni belőle. Ezt az agyagot ő alkotta az élet teremtésekor: *Akkor az Úr, az Isten megalkotta az embert a föld porából, és orrába lehelte az élet leheletét (Jer 2,7)*. Így lett belőle a por és a lélek különös keveréke!

Mennyi szenvedés várt erre a keverékre! Mennyi törés, és milyenek! Micsoda összevisszaság!

De Isten újraalkotja a keveréket, ő sohasem csügged el. ***Bizony, bizony, mondom neked: aki nem vízből és Lélekből születik, az nem megy be az Isten országába (Jn 3,5)***.

Az ember por és lélek, menekülhet, ahová akar, káromolhatja az Istent, ahogyan akarja, elrejtőzhet, ahová akar; Isten reménysége, Isten bizalma mindenhova követi, mindenütt várja.

Istennek minderre hatalma van, és ő a szeretet.

Az ember nem tud Istenben bízni. Ezt meg kell tanulnia: az életéről van szó. Istenben bízni: béke, boldogság, derű, biztonság, erő.

Ellenben a bizalmatlanság: magány, szomorúság, félelem. Mint ahogy a hitetlenséget legyőzi a hit, úgy táplálja a bizalmat a remény. Ezek Istentől lelkünkbe adott erények segítenek, hogy hinni, remélni és szeretni tudjunk.

Az isteni erények az űrhajó rakétájához hasonlóak. Kiragadnak a földi nehézségi erő vonzásából, és elsegítenek minket odáig, ahol már legyőzték a hitetlenséget, megszűnt a kétely, és a szeretet, az igazi szeretet vett véglegesen birtokába minket.

Habár az út nehéz, az „átkelés” fáradságos, a hit egyes győzelmei után mélységes öröm tölti el lelkünket. Minden erőfeszítés, amely a hit, a remény és a szeretet érdekében fejtünk ki, a biztonság és a bátorság érzésével tölt el.

Akkor majd – mint egykor Mózes a Vörös-tengeren való átkelés után – én is énekelni akarom: *Az Úr az én erősségem és menedékem, ő lett a szabadítóm (Kiv 15,2)*.

Mint Dávid, megvallom bizalmamat:

*Az Úr az én pásztorom,
nincs semmiben hiányom (Zsolt 23,1-2)*.

Mint Jónás, így imádkozom:

*Szorongattatásomban az Úrhoz folyamodtam,
és ő meghallgatott (Jón 2,3)*.

És Máriával örvendezve mondom:

*Lelkem magasztalja az Urat,
és szívem ujjong megváltó Istenemben (Lk 1,46)*.

Ilyenkor minden könnyűnek látszik, készek vagyunk elmenni az Istennel akár a világ végére is. Mint Péter, azt mondom Jézusnak:

Uram, kész vagyok rá, hogy a börtönbe, sőt még a halálba is kövessetek (Lk 22,33).

És Pállal ismétlem a Szentlélekben:

Ki szakíthat el minket Krisztus szeretetétől? (Róm 8,35).

Bárcsak ezzel a lelkülettel élném le az életem! Nem kellene talán jobban megváltoznom, szilárdabbnak lennem ezzel a kegyelemmel? Mégsem tudok. Egy óra múlva már nem leszek ilyen. Egy óra múlva talán azt veszem észre, hogy lelki szárazságban szenvedek, és visszahullottam a sötétségbe.

Semmi sem állandó idelelni, semmi sincs véglegesen megváltva. Ez a kivonulás, az exodus, előre az úton, az ígéret földje felé. De mint a kivonulásnál, a megtett út mentén itt is megmarad a tapasztalatok nyoma. Emlékek, amelyeknek rajzai be vannak vésve az utamat szegélyező sziklafalakba.

Emlékezz, Izrael! Igen, emlékezem... emlékezem a Vörös-tengerre, Meriba vizénél, a mannára. Az emlékezés a bizalom számadása. Istenben bízni ugyanolyan nehéz, mint testvérünkben, az emberben bízni.

Bizalmunk sohasem tökéletes: kételkedünk embertársainkban, és ez keménységet, örömtelenséget okoz bennünk. Nem hiszünk a por és a lélek e torz keverékében, amelyet magunk előtt látunk.

Csak hiányosságait vesszük észre.

Nem hiszünk abban, hogy ebből az agyagból jól megformázott, hasznos edényt lehet készíteni. Végeredményben nem bízunk Isten művészi kezében, aki – ezt ne felejtsük el soha – a lehetetlenségek Istene.

A mi fogalmaink szerint Isten – és ezért tűnik oly gyöngének – a lehetséges dolgok Istene, még nem ismerjük a lehetetlenségek Istenét.

A mi Istenünk még emberi méretű, és nem a teremtő Isten, aki a hajnalhasadás varázsával magával ragad, és a feltámadás földrengésével megráz. Ezért tudunk még oly nehezen bízni embertestvéreinkben is.

Micsoda belső erőfeszítés kell ahhoz, hogy meggyőzzem magam:

Embertársamból a holnap szentje lehet. Igen, éppen belőle, aki ma még éppoly kapitalista talán, mint Zakeus volt, vagy ugyanolyan utcanő, mint Magdolna.

Ha elveszíteném bizalmamat a holnap ifjúságával szemben, fel kellene fedeznem, hogy öregszem.

Az egyház elaggottnak mutatkoznék, ha már nem tudna bízni abban, hogy a kegyelem mindig, tehát a mi korunkban is munkálkodik, a Szentlélek pedig már gondoskodott azokról, akik valahol messze távolban, a világ peremén a szegények legkisebbjei, és akik mint „Izrael csekély maradéka” készséggel várják a Megváltó, a feltámadt Jézus érkezését.

Igen bíznom kell az emberben, mert ezzel bizonyítom Isten iránti bizalmamat. Ha bízom a muzulmánokban, akkor ezzel tanúsítom, hogy hiszek történelmünk jelentőségében, amely szintén Isten műve, és Ábrahám atyánktól indult ki.

Ha bízom abban, aki távol van tőlem, akkor lesz erőm, hogy máris bevonjam őt az emberiség egyetlen nagy családjába, azokéba, akiket Jézus megváltott.

Ha bízom abban, aki másként gondolkozik, mint én, akkor megtanulom, hogyan helyesbítsem gondolkodásomat, és erősödjem az igazságban.

Ha bízom a modern ateistákban, akkor megtalálom azt a módszert, amely eltávolítja hitemről a fölöslegesen rátapadt hiedelmeket és babonákat.

Így reményemet már tisztán az Evangélium egyszerű örömhírére tudom irányítani.

Bizalmam az emberben és megtérésre való képességében tanúsítja Istenbe vetett bizalmamat.

(Carlo Caretto: Atyám teád bízom magam c. könyvéből részlet)

Ferenc pápa:

Ahhoz, hogy megismerjük Jézust, három ajtót kell kinyitnunk

(2014. május 16.)

Kommentálva Jézus megállapítását – „**Én vagyok az út, az igazság és az élet**” – a pápa megállapította: Jézus megismerése életünk legfontosabb feladata.

Majd feltette a kérdést: hogyan tudjuk megismerni Jézust? Valaki azt válaszolhatná: „Tanulással, atyám. Sokat kell tanulni.” Ez igaz, tanulnunk kell a katekizmust, de a tanulás önmagában véve nem elegendő ahhoz, hogy megismerjük Jézust. Mások azt képzelik, hogy csak az eszmék révén juthatunk el Jézus megismeréséhez. Az első keresztények között is voltak egyesek, akik így gondolkoztak. Végül pedig saját gondolatuk csapdáiban rekedtek.

Az eszmék önmagukban véve nem fakasztanak életet, és aki ezen az úton halad, az egy labirintusban találja magát, ahonnan soha nem jut ki. Ezért van az, hogy az Egyház kezdetei óta léteznek eretnokségek. Az eretnokség a következő: arra törekszünk, hogy pusztán a mi értelmünkkel és a mi világosságunkkal megértsük azt, hogy ki Jézus. Egy nagy angol író mondta, hogy az eretnokség egy olyan eszme, amelyik megőrült. Valóban így van! – tette hozzá a pápa. Amikor az eszmék egyedül vannak, megőrülnek. Ez nem helyes út.

Ahhoz, hogy megismerjük Jézust, három ajtót kell kinyitnunk – mondta a pápa, majd felsorolta a Jézus megismeréséhez vezető három utat.

Az első ajtó: imádkozni kell Jézushoz. A tanulás ima nélkül nem használ semmit. Imádkozni kell Jézushoz, hogy jobban megismerjük őt. A nagy teológusok is térden állva imádkoznak, és így képesek közelebb kerülni Jézushoz, így születnek meg teológiai műveik.

Imádkozzunk Jézushoz! A tanulással és az imával egy kicsit közelebb kerülünk hozzá. De ima nélkül soha nem ismerhetjük meg Jézust. Soha!

A második ajtó: ünnepeljük Jézust. Nem elég az ima, szükség van az ünneplés örömére. Ünnepeljük Jézust szentségeiben, mert azokban ad számunkra életet, erőt, táplálékot, vigaszt, szövetséget, küldetést. A szentségek ünneplése nélkül nem jutunk el Jézus megismerésére. Ez az Egyház sajátossága: az ünneplés.

A harmadik ajtó: Jézus követése. Vegyük elő az evangéliumot: mit tett Ő, milyen volt az élete, mit mondott nekünk, mit tanított, és próbáljuk meg követni őt.

Ha belépünk ezen a három ajtón, akkor Jézus misztériumába lépünk be. Csak akkor ismerhetjük meg Jézust, ha képesek vagyunk arra, hogy belépjünk misztériumába. Ne féljünk attól, hogy belépjünk Jézus misztériumába. Ez azt jelenti, hogy imádkozunk Jézushoz, ünnepeljük és követjük őt. Így találjuk meg az utat, hogy eljussunk az igazsághoz és az élethez.

Ma tehát a nap folyamán gondolhatunk arra, hogy hogyan működik életemben az ima ajtaja: a szív imája, nem pedig a papagáj imájáé. Hogyan áll életemben a szív imája és a keresztény ünneplés? Hogyan követem Jézust életemben? Hogyan kell őt követnem?

Valóban nem emlékszel rá, ha a Szentírásodat por lepi, mert soha nem nyitod ki.

Vedd a kezedbe a Szentírást, nyisd ki, és megtalálod a módját, hogy hogyan kövesd Jézust!

Gondoljunk erre a három ajtóra, hogy miként is vannak jelen életünkben, és ez mindnyájunknak jót fog tenni – fejezte be péntek reggeli homíliáját Ferenc pápa.

Magyar Kurír

CESARE VAIANI:

A SZENTÍRÁS – AZ IGE LÉLEK ÉS ÉLET

Az Úr Lelkével kapcsolatosan Ferenc Írásaiban

az evangéliumi utalást érdemes elsősorban megvizsgálni, amely szerint a *szent igék* adnak „lelket és életet”. Ezeket az *illatos igéket* akarja mindenkinek hirdetni:

„A mi Urunk Jézus Krisztusnak, az Atya Igéjének szavait, és a Szentlélek szavait, melyek lélek és élet.”

Ezeket a szavakat ismeri fel a teológusok és igehirdetők beszédeiben:

„és kötelesek vagyunk tisztelni az összes teológusokat és azokat, akik az isteni szent igéket hirdetik, mint akik lelket és életet árasztanak felénk.”

Többször visszatér ezekben a szövegekben egy kifejezés (szintén János evangéliumából!), amely nagy erővel hatott Ferencre: **„A Lélek az, aki életet ad, a test nem használ semmit. Az igék, melyeket szólottam nektek, Lélek és élet.”** Nyilvánvaló, hogy amikor Ferenc Isten igéjére gondol, ezzel összefüggésben rögtön megszületik benne a kapcsolat a Szentlélekkel, aki életet ad.

Talán nem szükséges bizonyítani, hogy mennyire helytálló összefüggésbe hozni a Szentírást a Szentlélekkel, a sugalmazott szöveget magával a sugalmazóval, a forrással.

A Szentírást szavai a Lélekhez tartoznak, ezért csak az Úr Lelkében érthetők meg igazán.

(Cesare Vaiani: Assisi Szent Ferenc útja c. könyvéből részlet)

XVI. BENEDEK PÁPA:

„IUXTA DOMINICAM VIVENTES” - - A VASÁRNAP SZERINT ÉLNI

72. Ez radikális újdonság, melyet az Eucharisztia hoz az emberi életbe, a keresztény lelkiismeretben kezdettől fogva megmutatkozott. A hívők nagyon gyorsan felfogták azt a mélyreható befolyást, melyet az eucharisztikus ünneplés gyakorolt életstílusukra. Antiochiai Szent Ignác mondta ki ezt a igazságot, amikor a keresztényeket úgy minősítette, mint *„akik új reménységet nyertek”*, és úgy mutatta be őket, mint akik *„a vasárnap szerint élnek”* (iuxta dominicam viventes).

A nagy antiochiai vértanú megfogalmazása világosan mutatja az eucharisztikus valóság és a mindennapi keresztény élet kapcsolatát.

A keresztények sajátos szokása, hogy – Szent Jusztinosz vértanú elbeszélése szerint – **a szombat utáni első napon összegyűlnek Krisztus föltámadását ünnepelni, olyan tényező, mely meghatározza a Krisztussal való találkozástól megújult életformát.** Szent Ignác formulája - „a vasárnap szerint élni” - hangsúlyozza azt a mintajelleget is, amellyel ez a szent nap a hét többi napja számára rendelkezik. A vasárnap ugyanis nemcsak abban különbözik a többi naptól, hogy – mintegy bizonyos szünetként a napok megszokott ritmusában – elmaradnak a megszokott tevékenységek.

A keresztények ezt a napot mindig a hét első napjának tekintették, mert ezen emlékeztek meg a Krisztus által elhozott radikális újdonságról. Ezért a vasárnap az a nap, melyen a keresztény ember megtalálja létének azt az *eucharisztikus formáját*, mely szerint e hivatásának megfelelően állandóan élni kell.

„A vasárnap szerint élni” azt jelenti: a Krisztustól nyert szabadulás tudatában élni, és úgy kibontakoztatni az életet, mint Istennek följánlott áldozatot, mert Krisztus győzelme minden ember bensőleg megújított életvitelében mutatkozik meg teljesen.

Megélni a vasárnap parancsolatát. 73. A Szinódusi Atyák ennek az új életelvnek a tudatában, melyet az Eucharisztia (görög szó: hálaadást jelent) olt bele a keresztény emberbe, minden hívő számára megerősítették a vasárnap parancsolatának fontosságát, mint a hiteles szabadság forrását ahhoz, hogy minden áldott nap úgy tudjanak élni, ahogyan ünnepeltek „az Úr napján”.

A hitélet ugyanis veszélybe kerül, amikor már nem figyel arra, hogy részt akarjon venni az eucharisztikus ünneplésen, melyen a húsvéti győzelemről emlékezünk meg. A vasárnapi liturgikus összejövetelen való részvétel a többi testvérekkel együtt, akikkel Jézus Krisztusban egy testet alkotunk, a keresztény lelkiismeret követelménye, s ugyanakkor a keresztény lelkiismeret formálója.

Elveszíteni a vasárnap, az Úr megszentelő napja iránti érzéket, annak jele, hogy elvesztett a hiteles keresztény szabadság, az Isten fiainak szabadsága iránti érzék.

Ezzel kapcsolatban drága kincsként megmaradnak szeretett elődöm, II. János Pál pápa megállapításai, melyeket *Dies Domini* apostoli levelében a vasárnap keresztény dimenzióiról tett: a vasárnap az **Úr napja** a teremtés műve alapján; **Krisztus napja**, mert az új teremtés napja és a feltámadott Krisztus ajándékának, a Szentlélek eljövételének napja; az **Egyház napja**, mert a keresztény közösség ekkor jön össze ünnepelni; **az ember napja**, mert az öröm, a pihenés és a felebaráti szeretet napja.

Ez a nap tehát az *elsődleges ünnepnap*, amelyen minden keresztény abban a környezetben, amelyben él, az idő értelmének hírnöke és őrzője lehet. Ugyanis ebből a naptól fakad a lét keresztény értelme és az idő, a kapcsolatok, a munka, az élet és halál új megélési módja.

Jó dolog tehát, ha az Úr napján az egyházi szervezetek a vasárnapi szentmise körül sajátosan keresztény programokat szerveznek: baráti találkozók, hitoktatási alkalmakat gyermekeknek, fiataloknak és felnőtteknek, zárándoklatokat, szeretetgyakorlatokat, s különféle imáságos alkalmakat.

E jelentős értékek miatt – bármennyire a vasárnaphoz tartozik a szombat este az első vesperástól kezdve, s ezen az estén is eleget lehet tenni a vasárnapi misehallgatás kötelezettségének – hangsúlyoznunk kell, hogy a vasárnap megérdemli, hogy azt szenteljük meg, hogy a végén ne legyen belőle „isten nélküli” nap.

(XVI. Benedek pápa: *A szeretet szentsége kezdetű apostoli buzdítása*”-ból részlet)

Anthony de Mello SJ:

TEST ÉS LÉLEK IMÁJA

(részlet)

Lássuk Őt, amint ránk tekint:

Egy gyakorlat arra, hogy „engedélyezzük” Krisztus irántunk való szeretetének megtapasztalását. Ez egyike azoknak az alapvető gyakorlatoknak, amelyet Avilai Szent Teréz mindenkinek ajánlott.

Képzeld el, hogy Jézus előttünk áll... Ránk néz... Nincs más tennivalónk, mint őt nézni, amint ránk tekint...

Teréz még két fontos szót tesz hozzá ehhez a formulához: „*Nézzük, amint szeretettel és alázatosan ránk tekint*”.

Mindkét magatartás nehézséget szokott okozni. Sokan nehezen tudják elképzelni, hogy Jézus szeretettel tekint rájuk; Jézusról alkotott képük olyan valakinek a képe, aki szigorú és követelő, ha pedig szeretettel néz rájuk, csak azért szereti őket, mert jók voltak. A második magatartást még nehezebben tudják elfogadni. Hogy Jézus alázatosan tekint rájuk? Lehetetlen! Még most sem értették meg az Újszövetség Jézusát! Nem veszik komolyan azt a tényt, hogy Jézus szolgájuk, sőt rabszolgájuk lett, olyan emberré, aki megmossa lábunkat, aki szívesen halt rabszolga-halált irántuk való szeretetből.

Nézzünk tehát rá, amint ránk tekint. És lássuk meg tekintetében a szeretet. Lássuk meg az alázatot.

Szent Teréz egyik nővére, aki órákon keresztül hűségesen gyakorolta ezt az imamódot, a végén azt mondta, hogy imájában mindig szárazságot tapasztalt. Amikor megkérdezték tőle, mégis mit tett az imában, ezt válaszolta:

„Egyszerűen engedélyeztem önmagamnak, hogy Isten szeressen!”

Krisztus Szíve

Következzék még egy gyakorlat, amelynek során kiteszük magunkat Krisztus irántunk való szeretetének. Egy plébánostól tanultam, akinek különös adománya volt arra, hogy közvetítse Jézus Krisztusnak, a feltámadt Úrnak a megtapasztalását azokkal, akik kapcsolatba akartak kerülni Vele. Amennyire vissza tudok emlékezni szavaira, módszere a következő volt:

Tegyük fel, valaki ezzel ment hozzá: *„Kapaszkodj el akarok kerülni a feltámadt Úrral.”* A plébános elvezette őt egy csendes sarokba.

Mindketten lehunyták szemüket és imára hajtották fejüket.

A plébános aztán valami ilyesfélét mondott: *„Hallgassa figyelmesen, amit most mondok. Jézus Krisztus, a feltámadt Úr most itt van velünk. Hiszi ezt?”* Kis szünet után az ember azt mondta: *„Igen, hiszem.”*

„Most valami olyan megfontolni valót adok, amit még nehezebb lesz hinni. Jézus Krisztus szereti és úgy fogadja el Önt, amilyen. Nem kell megváltoznia ahhoz, hogy megkapja szeretetét. Nem kell megjavulnia, vagy elhagynia bűnös útját. Nyilvánvalóan akarja, hogy megjavuljon és elhagyja bűneit, de mindezt nem kell megtennie ahhoz, hogy megkapja szeretetét és elfogadott legyen. Már meg is kapta, pontosan most, ebben az állapotában, mielőtt még elhatározta volna, hogy megváltozik-e vagy sem. Hiszi ezt? Nyugodtan gondolkodjék... Aztán döntse el, hiszi-e vagy sem.”

Kis gondolkodás után válaszolt az ember: *„Igen, ezt is hiszem.”* *„Nos, akkor – folytatta a plébános mondjon valamit Jézusnak. Mondja hangosan.”*

Az illető elkezd beszélni az Úrnak... És nem telik el hosszú idő, megragadja a plébános kezét és ezt mondja: *„Most már pontosan tudom, mit értett azon, hogy meg kell tapasztalnunk őt. Itt van! Érzem a jelenlétét!”*

Merő képzelődés? A plébánosunknak juttatott sajátos karizma? Lehet. Függetlenül attól, hogy ez a módszer alkalmas-e vagy sem arra, hogy valakit kapcsolatba hozzunk a feltámadt Úrral, tény az, hogy egészséges hiten nyugszik, és mint módszer, Krisztus végtelen szeretetének és kincseinek megtapasztalására fog ihletni. Próbáljuk meg mi is!

Idézzük emlékezetünkbe a feltámadt Úr jelenlétét... Mondjuk neki, hogy hisszük jelenlétét... Reflektáljunk arra a tényre, hogy szeret, és elfogad minket olyannak, amilyenek most éppen vagyunk... Szakítsunk elég időt feltétel nélküli szeretetének átélésére, és érezzük magunkon szerető és alázatos tekintetét.

Beszélgünk Krisztushoz... Vagy csak szeretettel maradjunk csendben, és túl a szavakon, közöljük magunkat vele.

Krisztus Szívének tisztelete, amely évekkel ezelőtt annyira elterjedt volt, s ma

ennyire meggyengült, ismét fel fog virágozni, ha megértjük, hogy annak lényege Jézus Krisztusnak mint megtestesült szeretetnek elfogadása; Ő Isten irántunk való feltétlen szeretetének megnyilvánulása.

Mindazok, akik ezt elfogadják, meg fogják tapasztalni minden képzeletet meghaladó gyümölcsseit. Életünk nagy fordulópontjához nem akkor érünk el, amikor megértjük, hogy szeretjük Istent, hanem akkor, amikor megértjük és teljesen elfogadjuk azt aényt, hogy Isten feltétel nélkül szeret minket.

A gyakorlatozó semmivel sem szerezhethet nagyobb örömet Krisztusnak, mint ha hisz Jézus iránta való feltétlen szeretetében. Meg fogja látni, hogy ez nagyobb lelki haladást fog eredményezni, mint bármi, amit Krisztusért tehetne.

Végül is, nem arra vágyódunk-e a legjobban, hogy az, akit mélységesen szeretünk, higgyn szeretetünkben és azt teljesen elfogadjja?

(Anthony de Mello SJ: Test és Lélek imája c. könyvéből részlet)

Somogyi Imre: A KERESZT ALATT

Egyszer igazán megláttalak
Ahol megláthat minden ember.
Mikor halálra adtad magad,
Hogy győzzél szent, nagy győzelemmel.

Egyszer igazán megláttalak...
Halálveríték vert ki éppen,
Arcodon folyt sok bíborpatak...
S én megdöbbenve álltam, néztem.

Egyszer igazán megláttalak...
Ajkadról a végső szó lebbent:
- Szemedből az utolsó sugár -
És szállt: 'Elvégeztem mindent!'

Egyszer igazán megláttalak...
Lándzsát döftek át a szíveden.
És akkor ott a kereszt alatt
Váratlanul megnyílt a szemem.

Megértettem, hogy szeretsz nagyon
Minden értem van és helyettem.
Büntől, haláltól szabad vagyok,
S én a szerelmed rabja lettem.

Láttam győzelmed a halálon,
Ott eljegyeztél engem örökre.
Most életem Jézus, felajánlom,
Szolgáljon Néked örömdre!

*A Ferences Világi Rend Képzési levele. Megjelenik kéthavonta.
„Ingyen kaptátok, ingyen adjátok.”
Kiadja a FVR Országos Tanácsa belső használat
1024 Budapest, Rómer Flóris u. 4.*

